

«Όποιος ελεύθερα συλλογάται, συλλογάται καλά»

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα στο Αρχαιολογικό Μουσείο Χώρας Άνδρου.

Συνεχίζεται και κατά τη φετινή σχολική χρονιά (2025–2026) το εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τίτλο *«Όποιος ελεύθερα συλλογάται, συλλογάται καλά»* στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Χώρας Άνδρου. Το 2024-2025 το εκπαιδευτικό πρόγραμμα παρακολούθησαν μαθητές της Ε΄ και της ΣΤ΄ τάξης των Δημοτικών Σχολείων της Άνδρου, ενώ τη φετινή σχολική χρονιά (2025-2026), το πρόγραμμα είναι δυνατόν να παρακολουθήσουν και μαθητές του Γυμνασίου.

Επίκεντρο του εκπαιδευτικού προγράμματος αποτελεί ένα μοναδικό έκθεμα του Αρχαιολογικού Μουσείου, η «Χάρτα του Ρήγα». Από το σπουδαίο αυτό έργο χαρτογραφίας του 18ου αιώνα διασώζονται σήμερα 39 αντίτυπα στην Ελλάδα και 19 στο εξωτερικό.

Η αξιοποίηση της Χάρτας σε εκπαιδευτικό πρόγραμμα διατυπώθηκε ως ιδέα το 2021, με αφορμή τη συμπλήρωση 200 ετών από την Ελληνική Επανάσταση του 1821. Ωστόσο, καθώς η Χάρτα εντάχθηκε στην επετειακή έκθεση της Εφορείας Αρχαιοτήτων στη Μύκονο με τίτλο «Το Αρχιπέλαγος φλέγεται», η υλοποίηση της εκπαιδευτικής δράσης μετατέθηκε χρονικά.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, με τον τίτλο *«Όποιος ελεύθερα συλλογάται, συλλογάται καλά»*, έχει ως στόχο να συστήσει στους μαθητές την Χάρτα και να αναδείξει τη σημασία της ελεύθερης σκέψης, προβάλλοντας τις ανυπότακτες ιστορικές προσωπικότητες του δημιουργού της Ρήγα Βελεστινλή και του ανδριώτη Θεόφιλου Καΐρη, που έφερε ένα αντίτυπο της στο νησί.

Κατά τη διάρκεια του εκπαιδευτικού προγράμματος οι αρχαιολόγοι με ερωταποκρίσεις παρουσιάζουν την Χάρτα στους μαθητές, τους ξεναγούν στον χώρο μίας μικρής έκθεσης με πέντε διοράματα με playmobil, που αναπαριστούν σκηνές από την ζωή του Ρήγα και του Καΐρη, τα αυθεντικά όπλα του Καΐρη, που γενναιόδωρα παραχώρησε η απόγονός του, κ. Ειρήνη - Ευανθία Καΐρη-Γιαννουλοπούλου, και το αντίγραφο του ημερολογίου του Ολύμπου. Στη συνέχεια ακολουθεί η ώρα των παιχνιδιών: κινήγι θησαυρού, ώστε να γνωρίσουν οι μαθητές εκθέματα του μουσείου, επιδαπέδια puzzle με τις Κυκλάδες, όπως απεικονίζονται στην Χάρτα, σταυρόλεξο με τις βασικές έννοιες και ονόματα του προγράμματος, φυλλάδιο για ελεύθερη “χαρτογραφική” δημιουργία.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα μπορούν να παρακολουθήσουν μαθητές της Άνδρου, αλλά και μάθητες από σχολεία εκτός του νησιού, ερχόμενοι σε επικοινωνία με το Μουσείο Άνδρου (τηλ. 2282029134)”.

Η περιοδική έκθεση είναι ανοιχτή για το κοινό στο ωράριο λειτουργίας του Μουσείου Χώρας χωρίς επιπλέον χρέωση και δωρεάν για τα παιδιά.

Ιδέα, κείμενα, μουσειολογικός σχεδιασμός:

Στ. Παπανικολοπούλου – Ελ. Καλάβρια, Αρχαιολόγοι ΕΦΑ Κυκλάδων

Δημιουργία διοραμάτων playmobil: Άγγελος Γιακουμάτος και Β. Φατή

Συντήρηση, στήσιμο, αρχειακή έρευνα:

Ι. Π. Σταϊκόπουλος, Προϊστάμενος Τμήματος Συντήρησης ΕΦΑ Κυκλάδων

Συντήρηση Χάρτας: Ι. Στεφανή, Συντηρήτρια Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου

Μουσειογραφικός και γραφιστικός σχεδιασμός, παραγωγή και εγκατάσταση εκθεσιακού και εποπτικού υλικού: Easy Dot, Μαργαρίτα Δρίλλια

Το αντίγραφο του «Ημερολογίου του Ολύμπου» και τα εγχειρίδια του Θεόφιλου Καΐρη παραχωρήθηκαν ευγενώς από την κ. Ειρήνη – Ευανθία Καΐρη – Γιαννουλοπούλου, διαχειρίστρια του αρχείου Καΐρη.

Όποιος ελεύθερα συλλογάται, συλλογάται καλά

Υπουργείο Πολιτισμού

Εφορεία
Αρχαιοτήτων
Κυκλάδων

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα
Αρχαιολογικό Μουσείο Άνδρου

Στο Αρχαιολογικό Μουσείο Άνδρου εκτίθεται ένα από τα 1.220 αντίτυπα της «Χάρτας του Ρήγα», ενός χάρτη που σχεδίασε ο μεγάλος Έλληνας επαναστάτης Ρήγας Βελεστινλής και τύπωσε στη Βιέννη το 1797. Σκοπός του ήταν να δείξει στους υπόδουλους Έλληνες ότι κατοικούσαν στα ίδια εδάφη, όπου έζησαν οι αρχαίοι πρόγονοί τους, προκειμένου να τους κινητοποιήσει για να διεκδικήσουν την ελευθερία τους από τους Οθωμανούς.

Ένα αντίτυπο της Χάρτας έφερε στο νησί ο μεγάλος Ανδριώτης αγωνιστής και διαφωτιστής Θεόφιλος Καΐρης. Κήρυξε την επανάσταση στην Άνδρο στις 10 Μαΐου 1821 και αφού πολέμησε στον Αγώνα για την Ανεξαρτησία, ίδρυσε στην Άνδρο το περίφημο «Ορφανοτροφείο», που εξελίχθηκε σε ένα από τα σημαντικότερα εκπαιδευτήρια της εποχής του. Δίδαξε, χρησιμοποιώντας βιβλία που συνέγραψε ο ίδιος και εποπτικά μέσα (τηλεσκόπιο, όργανα για πειράματα και πιθανότατα και τη Χάρτα).

Playmobil στο Μουσείο

Για τη γνωριμία με τη Χάρτα, τον Ρήγα και τον Καΐρη δημιουργήθηκαν πέντε διοράματα με σκηνές από τη ζωή τους. Παρουσιάζονται μαζί με αντίγραφο του ημερολογίου του Καΐρη και μερικά από τα όπλα του σε περιοδική έκθεσή.

Παιχνίδια στο Μουσείο

Οι Κυκλάδες του Ρήγα σε puzzle

Νικάει όποια ομάδα τελειώσει πρώτη το puzzle.

Κυνήγι θησαυρού στο Μουσείο

Στη Χάρτα του Ρήγα υπάρχουν πολλές παραστάσεις από αρχαία νομίσματα. Όμοιες εικόνες βλέπουμε σε αρχαία του Μουσείου μας, μερικά από τα οποία είχε προστατεύσει ο Θεόφιλος Καΐρης.

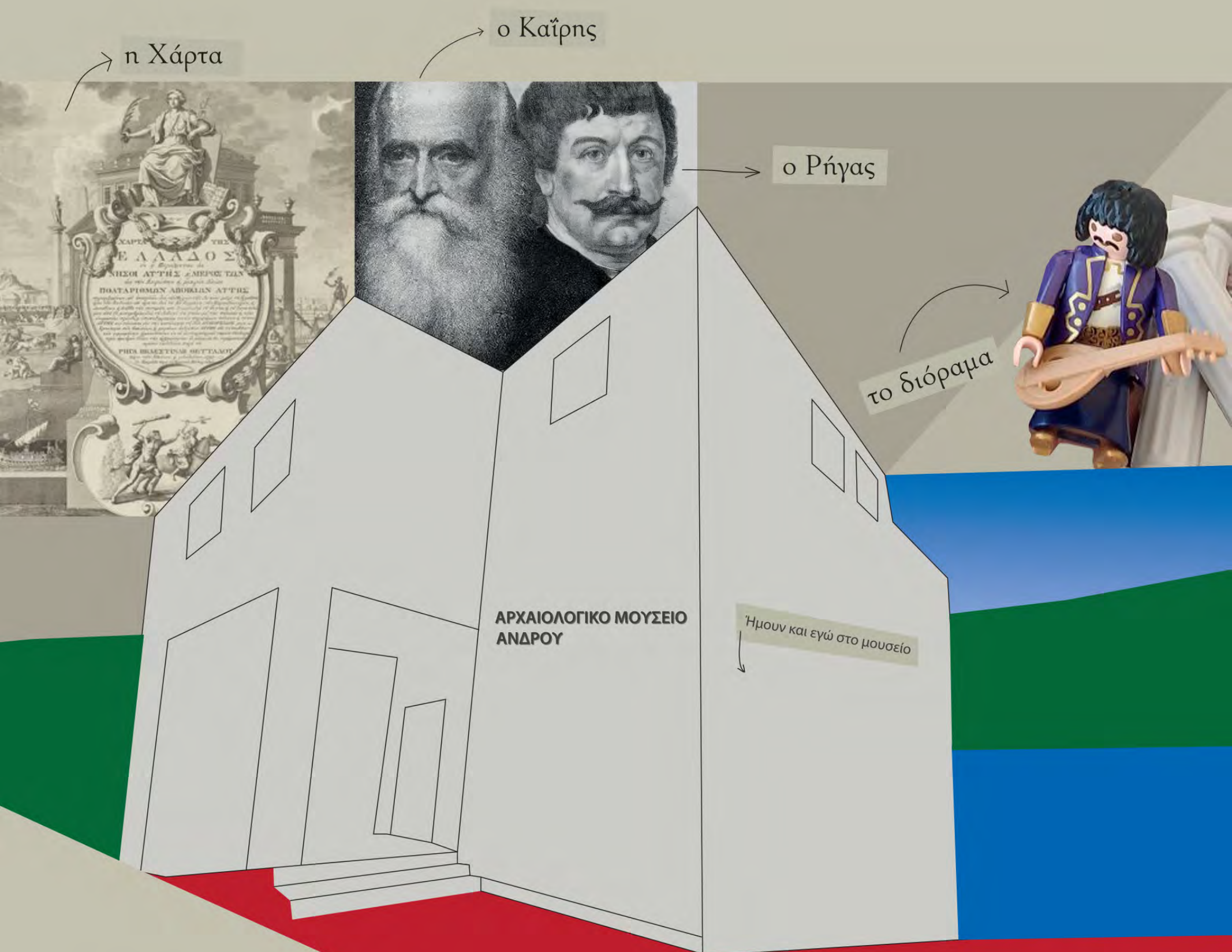
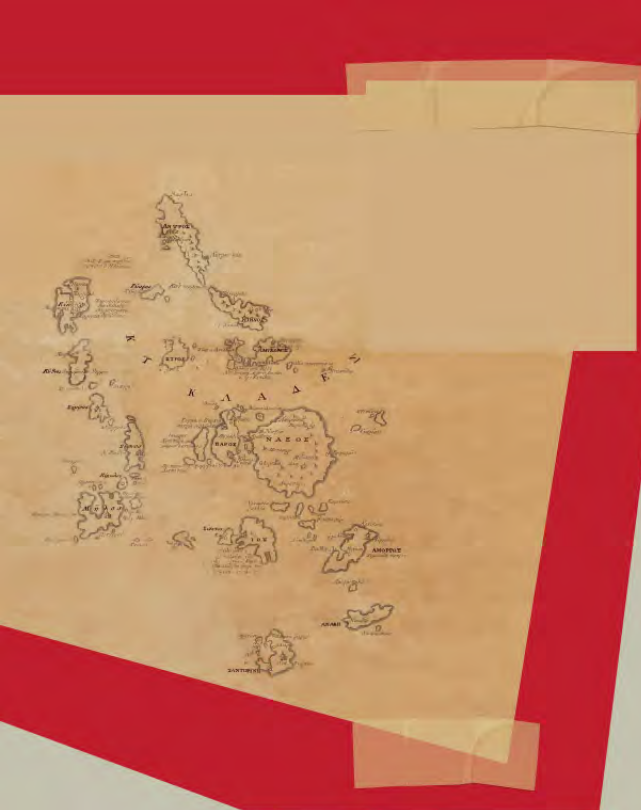

Χωριζόμαστε σε δύο ομάδες και κάθε ομάδα συγκεντρώνει τα νομίσματα που κρύβονται πίσω από τα εκθέματα της. Νικάει όποια βρει όλα τα νομίσματα πρώτη!

Όποιος ελεύθερα συλλογάται,
συλλογάται καλά

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα
της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων

Το έπαθλο
για το μουσειοπαιχνίδι
της Χάρτας του Ρήγα
Σχολική χρονιά 2024-2025

Η παρουσίαση της Χάρτας του Ρήγα από τις αρχαιολόγους.

Οι μαθητές, μέσα από τη σύνθεση του παζλ με τις Κυκλάδες του Ρήγα, εξοικειώνονται με τη γεωγραφία και το έργο του.

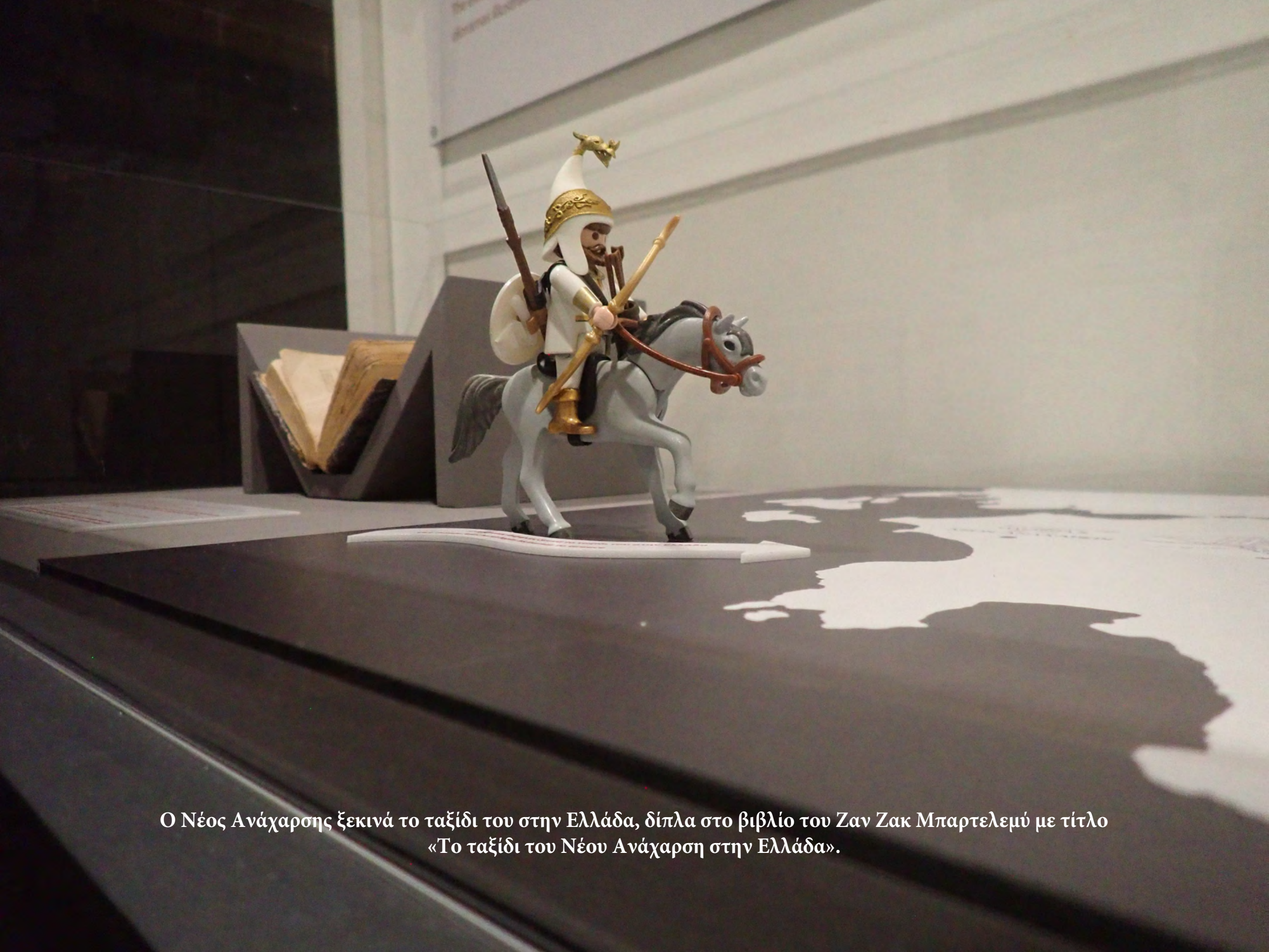
Έλληνες αγωνιστές τραγουδούν με τον Ρήγα τον Θούριο.
Διάρθρωση εμπνευσμένη από τον πίνακα του Peter von Hess
"Ο Ρήγας εξάπτει τον προς ελευθερίαν των Ελλήνων έρωτα", 1852.

Greek fighters sing Thourios with Rigas.
Composition inspired by the painting of Peter von Hess
"Rigas is exciting the love of the Greeks for freedom", 1852.

Ο Ρήγας με Έλληνες αγωνιστές τραγουδούν τον Θούριο,
σύνθεση εμπνευσμένη από τον πίνακα του Peter von Hess "Ο Ρήγας εξάπτει τον προς ελευθερίαν των Ελλήνων έρωτα".

Ο Νέος Ανάχαρσης ξεκινά το ταξίδι του στην Ελλάδα, δίπλα στο βιβλίο του Ζαν Ζακ Μπαρτελεμύ με τίτλο «Το ταξίδι του Νέου Ανάχαρση στην Ελλάδα».